

آیین نامه آموزشی مقطع تخصصی
سطح چهار حوزه علمیه مشکات

مؤسسه آموزش عالی خوارزمی

مشکات

مرکز مدیریت حوزه های علمیه
معاونت آموزش و امور حوزه ها
مدیریت امور واحد های تخصصی
سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳

الذم
الرحمن الرحيم

فهرست

۴	مقدمه:
۵	تعاریف:
۸	پذیرش:
۱۰	نظام آموزشی:
۱۱	نام نویسی و انتخاب درس:
۱۳	حضور و غیاب:
۱۴	مرخصی تحصیلی:
۱۵	ارزشیابی و پیشرفت تحصیلی:
۱۷	مشروط، انصراف و منع از تحصیل:
۱۹	میهمان و انتقال:
۲۱	تطبیق و پذیرش واحدهای درسی:
۲۲	تحصیل همزمان:
۲۳	رساله علمی:
۲۵	فراغت از تحصیل :

به منظور ایجاد نظم بیشتر در اجرای برنامه های آموزشی و وحدت رویه در اصول اجرایی واحدهای آموزشی تخصصی، آیین نامه آموزشی سطح چهار رشته های تخصصی با لحاظ مصوبات شورای محترم عالی حوزه های علمیه و حوزه علمیه مشکات، جهت تسهیل و تسریع در امور آموزشی به شرح ذیل تدوین می گردد.

آیین نامه حاضر بر مبنای ساختار علمی و چارچوب علمی مصوب هیات امنای حوزه علمیه مشکات تنظیم شده و هدف از آن سازماندهی دقیق نحوه اجرای مصوبات هیات امنا در خصوص طلاب دوره تخصص است.

لازم به ذکر است با توجه به اهداف بلند طلبگی و وظایف جامعه طلاب در مسیر سربازی حضرت حجت ارواحنا له الفداء اصل اولیه جهاد در ابعاد مختلف زندگی و بصورت خاص در عرصه علمی می باشد که لازمه این جهاد تلاش همه جانبه در هر مکان و زمانی برای نیل به این اهداف بلند می باشد. آئین نامه موجود تنها حداقل های حضور در این مسیر مبارک را لحاظ و گوشزد کرده است و قطعا بیش از آن در برنامه هر کدام از طلاب محترم قابل تصویر است لذا فرصت ها، خلاء ها و تعطیلی هایی که در این آئین نامه لحاظ شده به عنوان حق دیده نشده بلکه فرصتی برای رفع موانع مسیر تحصیلی است تا هر چه بیشتر و بهتر در مسیر طلبگی حرکت کنیم و موجبات رضایت حضرات اهل بیت ع را فراهم آوریم.

تعاریف:

الف) دوره تحصیلی:

مجموعه‌ای از دروس منسجم، هماهنگ و به هم پیوسته در یک رشته یا گرایش تحصیلی است که در نظام خاص در مدتی معین به صورت منظم به طلبه ارائه می‌شود تا سرانجام به تحصیل یکی از اهداف حوزه علمیه مشکات و یا دریافت یکی از مدارک مرسوم حوزوی دوره سطح سه و سطح چهار منجر شود.

ب) حوزه دانشی:

حوزه دانشی یک عنوان کلان و کلی است که در بردارنده تعدادی از رشته‌های تخصصی می‌باشد.

ج) رشته:

یکی از شعب علوم و معارف اسلامی و یا دانش‌های مورد نیاز حوزه است که در موضوعی متمایز از دیگر موضوعات است و به یک کارآیی مشخص می‌انجامد.

د) رشته تخصصی سطح ۴:

سطح چهار آموزشی - پژوهشی چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی، است که طلاب پس از گذراندن این دوره توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار دریافت می‌کنند.

ه) گرایش:

جهت گیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

و) اجرا:

فرایند پذیرش طلاب تا مرحله اعطای مدرک می‌باشد.

ز) مرکز تخصصی:

واحد آموزشی حوزوی است که یکی از رشته‌های تخصصی مورد نیاز را با گرایشهای مربوطه ارائه نماید.

ه) مؤسسه آموزش عالی:

واحد آموزشی حوزوی است که دو یا چند رشته تخصصی مورد نیاز را با گرایش های مربوطه ارائه نماید.

و) طلبه مقطع تخصص:

طلبه ای است که بر اساس برنامه حوزه علمیه مشکات، در دوره تمهید یا یکی از رشته های تخصصی تحصیل می کند.

ز) شورای علمی:

مدیر مجتمع مشکات، رئیس مؤسسه آموزش عالی حوزوی مشکات، معاونت علمی ستاد، مدیران شعب و سه نفر به انتخاب هیات امنای حوزه علمیه مشکات

ح) شورای آموزشی:

متشکل از مدیر (مدیران) هر شعبه مؤسسه و معاون (معاونین) آموزش با حضور مدیر گروه علمی مربوطه یا نماینده وی در صورت نیاز.

ط) شورای پژوهشی و عملیاتی:

متشکل از مدیر (مدیران) هر شعبه مؤسسه و معاون (معاونین) پژوهش و عملیات با حضور مدیر گروه علمی مربوطه یا نماینده وی در صورت نیاز.

ی) فارغ التحصیل سطح سه :

طلبه ای که امتحانات کتبی و شفاهی پایه اول تا دهم (معادل پایه اول تا هفتم حوزه علمیه مشکات) یا سطح سه رشته های تخصصی را با موفقیت به پایان رسانده باشد و از رساله علمی آن سطح دفاع کرده باشد.

ک) ساعت درس:

مقدار ساعت اختصاص یافته به یک درس می باشد که حداقل ۱۶ ساعت می باشد.

ل) باز پذیری:

پذیرش مجدد طلبه در رشته ای که در گذشته مشغول به تحصیل در آن بوده اما مدتی انصراف یا ترک تحصیل داشته است.

م) طول دوره:

مقطع تخصص به دو دوره تمهید و تخصص تقسیم می شود.

- دوره تمهید به مدت یک سال به صورت اختیاری در نظر گرفته شده و هدف از آن، آغاز دروس غیرتخصصی، دفاع از پایان نامه سطح ۳ و به خصوص آشنایی و انتخاب رشته تخصصی مورد نظر طلبه است.

- طول دوره تخصص به مدت چهار سال در نظر گرفته شده است که در طول این دوره، هر طلبه موظف است یک رشته سطح ۴ تخصصی را به اتمام برساند.

- حداکثر سنوات مقطع تخصص، متشکل از دوره تمهید، دوره تخصصی (به همراه دفاع از پایان نامه سطح چهار)، ۶ سال می باشد.

- برنامه مقطع تخصصی (شامل دوره تمهید و دوره تخصص) در پیوست این آیین نامه موجود است.

(ن) دوره تابستانی:

دوره آموزشی ۶ هفته ای که در تابستان برگزار می شود.

پذیرش:

پذیرش در موسسه آموزش عالی حوزوی مشکات، دارای دو مرحله پذیرش در مقطع تخصص و رشته تخصصی می‌باشد که شرایط هر یک به ترتیب در ماده ۱ و ماده ۲ ذکر شده است.

ماده ۱. شرایط پذیرش در مقطع تخصص موسسه آموزش عالی حوزوی مشکات عبارتند از:

۱. اتمام سطح سه (دوره عمومی یا تخصصی)

تبصره ۱: دفاع از رساله علمی سطح سه، حداکثر تا آغاز نیمسال دوم دوره فراگیری تخصص مجاز است.

تبصره ۲: آن دسته از طلاب متقاضی که در حال اخذ مدرک کارشناسی ارشد دانشگاهی مرتبط با علوم حوزوی (به تایید شورای واحد آموزشی) هستند و تمامی نمرات دروس سطوح ۱ تا ۳ آنها تکمیل باشد مجاز به ورود در مقطع تخصصی هستند و تحصیل آنها مشروط به دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد حداکثر تا آغاز نیم سال دوم دوره فراگیری تخصص می‌باشد.

تبصره ۳: باقی ماندن تعدادی از دروس دوران سطح به شرط اتمام این واحدها پیش از آغاز نیمسال اول مقطع تخصص مانع از ثبت نام در فرایند پذیرش نمی‌باشد.

۲. قبولی در آزمون و مصاحبه ورود به مقطع تخصص حوزه علمیه مشکات

۳. عدم منع قانونی از ادامه تحصیل

۴. عدم تحصیل هم زمان در مراکز دانشگاهی یا حوزوی دیگر

۵. تکمیل ثبت نام با ارائه مدارک مورد نیاز و انجام مراحل تایید نهایی پس از پذیرفته

شدن در آزمون و مصاحبه مقطع تخصص

ماده ۲. شرایط پذیرش در رشته تخصصی عبارتند از:

۱. پذیرش در مقطع تخصص موسسه آموزش عالی حوزوی مشکات بر اساس

مندرجات ماده ۱

۲. کسب حد نصاب لازم در آزمون و مصاحبه تخصصی برای ورود به رشته تخصصی

۳. رعایت شرایط خاص واحد آموزشی یا رشته های تخصصی برای داوطلبان

۴. انجام مراحل ثبت نام رشته تخصصی

۵. رسیدن تعداد پذیرفته شدگان نهایی رشته تخصصی به حد نصاب مصوب

تبصره ۱: تشکیل دوره اول هر رشته تخصصی منوط به پذیرفته شدن حداقل پنج نفر می‌باشد که سه نفر از آنان در مقطع تخصصی موسسه و رشته تخصصی مربوطه پذیرفته شده باشند به شرطی که دو نفر از آنان حداقل یک سال سابقه تحصیل در مدارس مشکات را داشته باشند.

تبصره ۲: طلاب متقاضی یک رشته تخصصی در صورت نرسیدن به حد نصاب افراد لازم برای تشکیل دوره اول، می‌توانند با موافقت شورای آموزشی حداکثر تا یک سال برنامه آموزشی رشته را به عنوان اختبار برگزار کنند. پس از پایان مهلت یک ساله، در صورت عدم فراهم شدن شرایط لازم برای تشکیل رشته، موسسه تعهدی برای ادامه برگزاری رشته نخواهد داشت.

تبصره ۳: تشکیل دوره‌های جدید در رشته‌های تخصصی منوط به پذیرفته شدن حداقل پنج نفر می‌باشد که دو نفر از آنان در مقطع تخصصی موسسه و رشته تخصصی مربوطه پذیرفته شده باشند.

تبصره ۴: شورای واحد آموزشی به منظور تکمیل ظرفیت رشته با رعایت دو تبصره فوق‌الذکر می‌تواند تعدادی از افراد واجد شرایط ورود به رشته تخصصی را از شرکت در آزمون و مصاحبه ورود به مقطع تخصص معاف نماید.

تبصره ۵: طلابی که به منظور تکمیل ظرفیت پذیرفته شده‌اند، فقط ملزم به گذراندن سرفصل‌های مصوب رشته تخصصی می‌باشند و موسسه تعهدی به ارائه مزایایی مانند شهریه، خوابگاه و غیره، به این دسته از طلاب ندارد.

نظام آموزشی:

ماده ۳. نظام آموزشی در دوره تمهید و تخصص سطح چهار، آموزشی - پژوهشی بوده و مبتنی بر نظام نیم سالی - درسی- ساعتی است و ارزش هر درس با تعداد ساعتهای برگزاری آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی طلبه در یک درس به همان درس محدود است.

ماده ۴. هر عنوان درسی، مقدار یا میزان درسی است، که مفاد و محتوای آن به صورت نظری حداقل ۱۶ ساعت و به صورت عملی یا مطالعاتی حداقل ۳۲ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی محاسبه می‌شود.

ماده ۵. طول مقطع تخصص حوزه علمیه مشکات با احتساب پایان نامه حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ نیمسال می‌باشد

ماده ۶. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیم سال بوده و هر نیم سال شامل حداقل ۱۴ و حداکثر ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته برای امتحانات است که بر اساس تقویم آموزشی سالانه‌ی حوزه های علمیه و موسسه تنظیم می‌گردد.

تبصره ۱: در صورتی که در درسی تعداد جلسات برگزار شده به حد نصاب نرسد یا به گونه ای باشد که ارائه محتوای درسی به صورت کامل انجام نپذیرد آموزش موظف است این نقیصه را با برگزار نمودن جلسات جبرانی ترمیم نماید. برگزاری امتحان آن درس در پایان نیم سال منوط به اتمام ساعات درسی مورد نیاز می‌باشد.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد جلسات برگزار شده در یک درس به علت عدم حضور استاد کمتر از نصف حد نصاب لازم باشد آموزش موظف است استاد دیگری را برای ادامه درس انتخاب و دعوت نماید در غیر این صورت آن ماده درسی ناتمام تلقی شده و باید در نیم سال بعدی ادامه یابد.

تبصره ۳: ظرفیت هر کلاس حداقل ۳ باشد.

ماده ۷. واحدهای آموزشی تخصصی به تشخیص شورای واحد آموزشی می‌توانند در هر سال تحصیلی کلاسهای رسمی تابستانی در مدت ۶ هفته آموزشی برگزار نمایند.
تبصره: شرکت طلاب در دوره تابستانی، در صورت رعایت سنوات اختیاری است.

نام نویسی و انتخاب درس:

ماده ۸. پذیرفته شدگان موظف‌اند در هر نیم‌سال طبق تقویم آموزشی، برای انتخاب درس اقدام نمایند. عدم اقدام بدون اطلاع و عذر موجه در یک نیم‌سال، به منزله انصراف خواهد بود.

تبصره ۱: در صورت عدم مراجعه طلبه در زمان مقرر با عذر موجه حداکثر تا دو هفته پس از شروع نیم‌سال تحصیلی حق انتخاب درس خواهد داشت ولی غیبت‌های این مدت برای وی منظور می‌گردد و پس از این مدت حق انتخاب و ادامه تحصیل در آن نیم‌سال را ندارد و آن نیم‌سال به عنوان مرخصی تحصیلی برای وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲: مرخصی فوق‌جزء مدت مجاز تحصیل محسوب می‌شود.

ماده ۹. طلبه‌های رشته‌های تخصصی می‌توانند در هر نیم‌سال تحصیلی حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ ساعت درس تخصصی، پیشنهاد تخصص یا گرایشی در هفته را با رعایت سنوات مجاز انتخاب نمایند.

تبصره ۱: در صورتی که میانگین نمرات نیم‌سال قبل طلبه حداقل ۱۷ باشد می‌تواند در نیم‌سال بعد حداکثر ۱۴ ساعت از دروس تخصصی را در هفته انتخاب نماید.

تبصره ۲: در آخرین نیم‌سال تحصیلی، طلبه با تایید شورای آموزشی از رعایت شرط حداقل و حداکثر مجاز انتخاب درس به شرط آنکه از سقف ۱۴ ساعت در هفته تجاوز نکند معاف است.

تبصره ۳: در صورتی که برای فراغت از تحصیل طلبه، حداکثر ۳۲ ساعت باقیمانده باشد، می‌تواند با موافقت شورای آموزشی، آن درس را در طول نیم‌سال از طریق ارائه یک مقاله حداقل علمی ترویجی با معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۴: طلبه‌ای که به صورت مشروط اخذ درس می‌کند جز در آخرین نیم‌سال تحصیلی خود، حق انتخاب بیش از ۶ ساعت درس تخصصی در هفته را در آن نیم‌سال ندارد.

ماده ۱۰. طلاب مقطع تخصص موظف هستند در نیم‌سال اول و دوم هر سال تحصیلی حداقل ۱۵ ساعت درس در هفته را بدون احتساب ساعات استادیاری فقه و اصول بر اساس برنامه مصوب شورای علمی این حوزه اخذ نمایند.

تبصره: ساعات اخذ شده بدون احتساب حیطة پژوهش و عملیات در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۱۱. میزان ساعات مجاز درسی در دوره تابستانی حداکثر ۹۶ ساعت می‌باشد.

ماده ۱۲. طلبه می‌تواند در آغاز هر نیم سال تحصیلی تا سه هفته پس از شروع نیم سال تحصیلی، حداکثر دو درس را اضافه یا حذف نماید مشروط بر آن که تعداد درس-های انتخابی وی از حداکثر و حداقل مجاز تجاوز نکند.

تبصره: حذف و اضافه دروس تخصصی رشته با موافقت مدیر گروه علمی امکان‌پذیر است.

ماده ۱۳. در صورت اضطرار، طلبه می‌تواند تا ۵ هفته به پایان نیم سال تحصیلی یکی از درسهای خود را با تأیید شورای آموزشی حذف نماید، مشروط بر آن که تعداد درسهای باقیمانده وی از حداقل مجاز کمتر نباشد.

حضور و غیاب:

ماده ۱۴. حضور طلبه در تمامی برنامه‌های درسی و دیگر فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و عملیاتی دوره الزامی است و ساعات غیبت طلبه در هر درس نباید از سه شانزدهم تمامی ساعات آن درس فراتر رود.

تبصره ۱: در صورتی که غیبت طلبه در هر درس بیش از سه شانزدهم گردد و غیبت وی موجه تشخیص داده شود ولی به حداکثر دو برابر غیبت‌های مجاز نرسد، منجر به کسر ۱ نمره از نمره پایانی می‌شود. در صورت غیبت بیشتر، آن درس حذف می‌شود در چنین وضعیتی رعایت حداقل ساعت درس الزامی نیست.

تبصره ۲: غیبت غیر موجه بیش از حد مجاز تا حداکثر دو برابر غیبت‌های مجاز منجر به کسر ۳ نمره از نمره پایانی می‌گردد و غیبت بیش از آن موجب درج نمره صفر در آن درس می‌شود.

ماده ۱۵. سه تأخیر بیش از ۱۰ دقیقه در جلسات درس، معادل یک ساعت غیبت محسوب می‌گردد.

ماده ۱۶. غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می‌شود و طلبه موظف است در اولین نیم سال ارائه درس آن را مجدداً انتخاب نموده و فقط در امتحان آن درس شرکت نماید. غیبت غیر موجه در امتحان به منزله گرفتن نمره صفر در آن درس است.

تبصره: انتخاب این درس در سقف حداکثر و حداقل واحدها مورد لحاظ واقع نمی‌شود.

ماده ۱۷. تشخیص موجه بودن غیبت طلبه بر عهده معاون آموزش واحد آموزشی می‌باشد.

مرخصی تحصیلی:

ماده ۱۸. هر طلبه در طول دوره تحصیلی خود (طول دوره تمهید و تخصص) با تایید معاون آموزش می‌تواند حداکثر دو نیم سال از مرخصی تحصیلی استفاده کند و مدت مذکور جزو حداکثر مجاز تحصیل وی محسوب خواهد شد.

تبصره: استفاده از مرخصی تحصیلی در نیم سال اول دوره، مجاز نمی‌باشد مگر در موارد ضروری، به تشخیص شورای واحد آموزشی

ماده ۱۹. زمان درخواست مرخصی از یک ماه قبل از انتخاب درس تا زمان حذف و اضافه آن نیم‌سال است.

ارزیابی و پیشرفت تحصیلی:

ماده ۲۰. هر یک از دروس مقطع تخصص لازم است در پایان هر نیمسال مورد ارزیابی قرار بگیرد.

تبصره ۱: ارزیابی دروس خارج فقه و اصول بر اساس آئین نامه، با ارائه تقریر و آزمون شفاهی است.

تبصره ۲: ارزیابی دروس تخصصی با توجه به آئین نامه براساس میزان حضور و فعالیت علمی در کلاس، پژوهش و نتیجه آزمون کتبی پایان نیم سال صورت می‌گیرد.
تبصره ۳: ارائه یک مقاله علمی ترویجی (حداکثر) ۴ ماه بعد از پایان آزمون کتبی در هر نیم سال برای یک درس و ارائه‌ی حداقل یک مقاله‌ی علمی-پژوهشی، حداکثر تا یک سال پس از پایان دوره‌ی آموزشی در کلّ دوره لازم است که یکی از آن‌ها الزاماً باید متّخذ از رساله‌ی علمی سطح چهار باشد.

تبصره ۴: ارزیابی دروس غیر تخصصی (گروه‌های قرآن، روایت و علوم عقلی)، متناسب با محتوا، استاد و سطح علمی درس در یکی از قالب‌های آزمون، ارائه تقریر، مقاله و یا آزمون شفاهی که در ابتدای هر نیمسال توسط معاونت آموزش تعیین می‌گردد انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۱. معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی، نمره درس است و نمرات هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می‌گردد و استاد هر درس مرجع ارزیابی طلبه در آن درس می‌باشد.

تبصره: نحوه ارزیابی دروسی که بدون استاد برگزار می‌شود توسط معاونت آموزش تعیین می‌گردد.

ماده ۲۲. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. در صورتی که طلبه موفق به کسب نمره قبولی نشود ملزم به اخذ مجدد درس، شرکت در کلاس و امتحان آن درس می‌باشد.

ماده ۲۳. استاد موظف است گزارش هر نمره را حداکثر یک هفته پس از تحویل گرفتن اوراق امتحانی یا پژوهش‌ها به معاونت آموزش واحد آموزشی تسلیم نماید.

ماده ۲۴. پس از اعلام نتیجه امتحانات حداکثر زمان درخواست تجدید نظر برای طلاب به مدت ۳ روز و رسیدگی به آن و اعلام نتیجه نهایی حداکثر ۱۰ روز می‌باشد.
تبصره: نمرات طلبه بعد از اتمام زمان رسیدگی به اعتراضات، غیر قابل تغییر است.
ماده ۲۵. نمرات دروس مردودی در کارنامه ثبت و در محاسبه میانگین نمرات نیم سال منظور می‌شود.

تبصره: نمرات دروس مردودی در میانگین نمرات کل منظور نمی‌شود.
ماده ۲۶. در پایان هر نیم سال تحصیلی، میانگین نمرات طلبه در آن نیم سال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیم سال و در پایان دوره تحصیلی میانگین کل نمرات، محاسبه و در کارنامه طلبه ثبت می‌شود.

تبصره ۱: برای محاسبه میانگین نمرات (از آنجا که حداقل ارزش ساعتی هر درس ۱۶ ساعت می‌باشد و مقدار ارزش هر درس با این مقدار ساعت سنجیده شده و به عنوان ضریبی از این ارزش درسی محاسبه می‌شود) نمره هر درس در ضریب ارزش ساعتی آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربها بر تعداد کل ضرایب تقسیم می‌شود.
تبصره ۲: نمره دروسی که طلبه در دوره تابستانی می‌گذراند تنها در محاسبه میانگین کل نمرات طلبه محاسبه می‌شود.

تبصره ۳: نمره دروس پیش نیاز تنها در کارنامه و سوابق ثبت می‌شود اما در احتساب میانگین ها منظور نمی‌شود.

ماده ۲۷. نمره انجام فعالیتهای آموزشی پژوهشی مانند ارائه، مقاله، سمینار، مناظره، نظریه پردازی و ... بر اساس جدول توزیع نمرات زیر در نمره نهایی آن درس محاسبه می‌گردد؛

الف) فعالیتهای کلاسی: ۲ تا ۸ نمره

ب) مقاله علمی (ترویجی - پژوهشی): ۵ تا ۱۵ نمره

ج) امتحان پایان نیم سال: ۵ تا ۱۵ نمره

مشروط، انصراف و منع از تحصیل:

ماده ۲۸. طلبه ای که معدل نیم سال او در دروس رشته تخصصی کمتر از ۱۴ باشد، مشروط می‌شود.

تبصره: طلبه مشروط، در نیم سال بعد نمی‌تواند بیش از ۸ ساعت از دروس تخصصی ارائه شده در طول هفته را انتخاب نماید مگر اینکه نیم سال آخر سال تحصیلی او باشد.

ماده ۲۹. در موارد ذیل طلبه از ادامه تحصیل منع می‌شود

۱. مشروطی دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال غیر متوالی.

۲. در حداکثر مدت دوره موفق به اتمام درسها نشود؛

۳. بدون درخواست مرخصی، به صورت غیر موجه در انتخاب درس شرکت نکند؛

۴. عدم انتخاب رشته یا عدم قبولی در یک رشته تخصصی بعد از طی شدن دوره

تمهید

۵. منع به دلیل مسائل غیر آموزشی به تشخیص مراجع ذی صلاح.

تبصره ۱: آن دسته از طلاب مقطع تخصص که در طول سنوات مجاز، دروس و فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با رشته تخصصی را به پایان رسانده باشند ولی موفق به اتمام دروس غیر تخصصی نشده باشند، امکان دریافت مدرک را ندارند.

تبصره ۲: منع تحصیل شدگان فوق، به غیر از بند چهار، اگر برای اتمام دوره تحصیلی خود حداکثر ۴ ساعت درسی در هفته باقی داشته باشند با کسب اجازه از شورای واحد آموزشی می‌توانند در اولین نیم سال بعد از منع تحصیلشان، آن دروس را اخذ نموده و تحصیل خود را به پایان رسانند.

ماده ۳۰. طلبه ای که بخواهد از تحصیل انصراف دهد باید درخواست خود را شخصاً به معاونت آموزش واحد آموزشی تسلیم نماید این طلبه می‌تواند در فاصله حداکثر یک ماه پس از تاریخ درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱: انصراف بدون دلیل موجه این حق را به واحد آموزشی می‌دهد که هزینه‌های مربوط به تحصیل طلبه را از وی مطالبه نماید.

تبصره ۲: طلبه‌ای که از رشته تخصصی انصراف دهد در صورت درخواست ثبت‌نام مجدد و دارا بودن شرایط لازم، می‌تواند با موافقت شورای آموزشی بازپذیری شود.

ماده ۳۱: ترک تحصیل بدون عذر موجه در یک نیم سال انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

ماده ۳۲: در خواست تغییر رشته توسط طلبه انصراف از رشته قبلی محسوب می‌گردد و طی مراحل پذیرش برای ورود به رشته جدید الزامی می‌باشد.

تبصره ۱: پذیرش در رشته جدید تنها به صورت تکمیل ظرفیت امکان‌پذیر است.

تبصره ۲: با نظر شورای واحد آموزشی تغییر رشته بین رشته‌های مشابه از تبصره فوق مستثنی است.

میهمان و انتقال:

ماده ۳۳. در مواردی که طلبه به طور موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد می‌تواند با موافقت واحدهای آموزشی مبدا و مقصد یا شعبه‌های یک واحد آموزشی، به عنوان طلبه میهمان حداکثر در دو نیم سال محل تحصیل خود را تغییر دهد.

تبصره ۱. میهمان شدن طلبه مشروط به این است که حداقل یک نیم سال تحصیلی خود را در مرکز و موسسه مبدا گذرانده باشد.

تبصره ۲: میهمان شدن برای گذراندن یک یا چند درس با موافقت واحدهای آموزشی مبدا و مقصد بلامانع است.

ماده ۳۴. تحصیل طلبه میهمان مطابق مقررات آموزشی واحد آموزشی مقصد انجام می‌شود.

ماده ۳۵. واحد آموزشی مقصد یا شعبه دیگر یک واحد آموزشی، موظف است پس از برگزاری امتحانات در پایان هر نیم سال و اخذ نمرات گزارش نمرات درسی طلبه میهمان و موارد ضروری دیگر را حسب نیاز جهت ثبت در پرونده و کارنامه تحصیلی به واحد آموزشی یا شعبه مبدا ارسال نماید.

ماده ۳۶. انتقال به معنی تغییر دائم محل تحصیل طلبه از یک واحد آموزشی به واحد آموزشی دیگر در همان رشته و همان مقطع است و با موافقت واحدهای آموزشی یا شعبه‌های یک واحد آموزشی و مراکز مدیریت استانی مبدا و مقصد با شرایط زیر امکان پذیر است:

۱. ادامه تحصیل طلبه در واحد آموزشی (یا شعبه‌ای از یک واحد آموزشی) و مرکز مدیریت استانی مبدا از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲. متقاضی حداقل یک نیم سال از دوره آموزشی خود را در واحد آموزشی مبدا گذرانده باشد و نمره قبولی کسب کرده باشد.

۳. درسهای باقی مانده طلبه کمتر از یک نیمسال نباشد.

تبصره: در صورتی که تعداد درسهای باقی مانده کمتر از یک نیم سال باشد باید از قانون طلبه میهمان استفاده نماید.

۴. میانگین کل نمرات دروس گذرانده شده هنگام انتقالی حداقل ۱۴ باشد.

ماده ۳۷. طلبه متقاضی انتقال باید درخواست انتقال خود را با ذکر دلیل کتبا و حداقل شش هفته قبل از شروع نیمسال در سال تحصیلی به معاونت آموزش واحد آموزشی یا شعبه واحد آموزشی مبدأ تسلیم نماید. واحد آموزشی و مرکز مدیریت استانی مبدأ در صورت موافقت با انتقال متقاضی واجد شرایط، موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته موافقت خود را به همراه تقاضانامه طلبه به واحد آموزشی و مرکز مدیریت استانی مقصد ارسال کند.

تبصره ۱: واحد آموزشی و مرکز مدیریت استانی مقصد لازم است حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی نظر خود را به واحد آموزشی و مرکز مدیریت استانی مبدأ اعلام دارد.

تبصره ۲: در صورت موافقت با انتقال، پرونده تحصیلی طلبه از واحد آموزشی مبدأ به واحد آموزشی مقصد ارسال و ارتباط طلبه با واحد آموزشی مبدأ قطع می‌شود.

ماده ۳۸. گواهی فراغت از تحصیل طلبه انتقالی توسط واحد آموزشی مقصد صادر می‌شود.

ماده ۳۹. انتقال طلبه در طول مدت تحصیل فقط برای یک بار مجاز است.

تطبيق و پذیرش واحدهای درسی:

- ماده ۴۰.** طلبه هایی که دروس خارج و پیش نیاز را در واحد آموزشی معتبر دیگری گذرانده باشند، نمرات یا گواهی آن دروس با شرایط زیر پذیرفته می شود.
۱. واحد آموزشی مبدأ مورد تأیید مرکز مدیریت حوزه های علمیه باشد.
 ۲. درس جایگزین باید حداقل ۸۰٪ با درس اصلی هم خوانی محتوایی داشته باشد و از نظر تعداد ساعت نیز کمتر نباشد.
- تبصره:** تشخیص اشتراک محتوایی با شورای آموزشی یا گروه علمی می باشد.
۳. نمره دروس گذرانده شده کمتر از ۱۶ نباشد.
- تبصره:** در صورتی که نمره درس جایگزین، ۱۴ تا ۱۶ باشد، باید پس از انتخاب درس فقط در امتحان آن درس شرکت نماید.
۴. بیش از پنج سال از زمان دریافت نمره دروس گذرانده شده نگذشته باشد.
 ۵. دروس دوره های فشرده و پایان نامه قابل معادل سازی نیست
- ماده ۴۱.** دروس پذیرفته شده، با عناوین دروس واحد آموزشی مقصد ثبت گردد.
- ماده ۴۲.** پذیرش نمره دروس تخصصی تنها جهت عدم شرکت در کلاس است و باید در امتحان آن درس شرکت کند.

تحصیل همزمان:

ماده ۴۳. تحصیل همزمان در مراکز دانشگاهی و حوزوی دیگر در کل دوره مقطع تخصص ممنوع است.

تبصره: تحصیل همزمان با ارائه درخواست طلبه به معاونت آموزش و احراز شرایط لازم توسط شورای آموزشی امکان پذیر است.

ماده ۴۴. تدوین رساله علمی به ارزش ۲۸۸ ساعت آخرین بخش مقطع تخصص و یا دوره سطح چهار است که طی آن طلبه موظف است در یکی از مساله های مربوط به رشته یا گرایش تحصیلی خود زیر نظر استاد راهنما و مشاور به تحقیق و پژوهش بپردازد. تدوین رساله علمی و کسب امتیاز لازم، شرط دریافت دانشنامه سطح چهار و مدارک مقطع تخصص مشکات است.

ماده ۴۵. مراحل تدوین رساله علمی طبق دستورالعملی است که از سوی کمیته مدارک علمی و واحد پژوهشی موسسه اعلام می‌گردد.

ماده ۴۶. طلبه موظف است پس از گذراندن حداقل یک سوم از ساعتهای دروس تخصصی (۱۲ ساعت درس در هفته) و حداکثر دو سوم (۲۴ ساعت درس در هفته) موضوع رساله علمی و طرح تفصیلی خود را پیشنهاد نماید

تبصره: انتخاب درس طلبه پس از اتمام ۲۴ ساعت درس هفتگی منوط به ارائه طرح تفصیلی رساله علمی می‌باشد و در غیر این صورت، ادامه تحصیل وی متوقف می‌شود.

ماده ۴۷. طلبه ملزم است بعد از تصویب طرح تفصیلی ظرف مدت حداقل یک سال و حداکثر دو سال (با رعایت سنوات مجاز) رساله علمی خود را تحویل دهد.

تبصره ۱: در صورتیکه رساله علمی جهت تدوین به بیش از دو سال زمان نیاز داشته باشد این مهلت پس از درخواست کتبی طلبه، تأیید استاد راهنما و تصویب کمیته مدارک علمی، حداکثر به مدت یک سال به مدت مجاز افزوده خواهد شد. پس از پایان این مدت دوره تدوین رساله علمی تمدید نخواهد شد.

تبصره ۲: در صورتی که مدت زمان دفاع، از سنوات مجاز تحصیل عبور کند طلبه صرفاً اجازه دفاع از پایان نامه را دارد و عضو مقطع تخصص محسوب نمی‌گردد.

ماده ۴۸. طلبه هایی حق دفاع از پایان نامه را دارند که کلیه دروس خود را گذرانده باشند و گواهی اتمام دروس خود را از معاونت آموزش واحد آموزشی و گواهی تایید مقاله های مذکور در تبصره ۳ ماده ۲۰ همین آیین نامه را از معاونت پژوهش واحد آموزشی دریافت و ارائه نمایند.

ماده ۴۹. نمره رساله علمی بر اساس میانگین نمرات اعضای هیأت داوران تعیین

میشود و درجات آن به قرار زیر است:

درجه	نمره
عالی	۱۸ تا ۲۰
خوب	۱۶ تا ۱۷/۹۹
قابل قبول	۱۴ تا ۱۵/۹۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۴

تبصره: نمره رساله علمی، حسب ارزش ساعتی آن در میانگین پایان دوره سطح ۴ مورد محاسبه قرار می‌گیرد. **ماده ۵۰.** در صورتی که پایان نامه غیر قابل قبول تشخیص داده شود طلبه فقط برای یک بار می‌تواند در مهلت مقرر از طرف هیأت داوران نسبت به اصلاح و رفع نواقص پایان نامه اقدام و از آن دفاع کند.

تبصره ۱. نحوه برگزاری جلسه دفاع بر اساس آیین نامه اجرایی مورد تایید کمیته مدارک علمی می‌باشد.

تبصره ۲. اجرای فصل یازدهم در واحدهای آموزشی تخصصی پس از صدور مجوز از ناحیه کمیته محترم مدارک شورای عالی و ابلاغ دستورالعمل آن ممکن خواهد بود.

فراغت از تحصیل :

ماده ۵۱. طلبه ای که کلیه دروس آموزشی، پژوهشی و عملیاتی را طبق برنامه حوزه علمیه مشکات با موفقیت گذرانده و از پایان نامه خود دفاع کرده باشد، فارغ التحصیل آن دوره محسوب می شود.

ماده ۵۲. مدرک علمی به طلبه هایی اعطا می شود که دوره تحصیلی را بر اساس ضوابط مصوب و در مدت مجاز گذرانده باشند و میانگین کل نمرات آنان حداقل ۱۴ باشد.

ماده ۵۳. در صورتی که معدل طلبه کمتر از ۱۴ باشد، در مدت مجاز تحصیل می تواند درس هایی که نمره کمتر از ۱۴ دارد را با رعایت حداکثر سقف مجاز ساعات درسی یک نیم سال، مجدداً در یک نیمسال انتخاب، و در امتحان آن شرکت نماید تا میانگین کل نمرات خود را جبران کند. در این صورت نمرات جدید، جایگزین نمرات قبلی در کارنامه طلبه شده و در میانگین کل نمرات او محاسبه می گردد.

تبصره: به طلبه ای که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علیرغم استفاده از آن نتواند کمبود نمرات خود را جبران نماید، مدرک این دوره تعلق نمی گیرد و تنها گواهی گذراندن دروس و ریز نمرات همراه با تصریح به نقص در معدل نهایی به وی داده می شود.

ماده ۵۴. زمان فراغت از تحصیل در مقطع سطح چهار تاریخ دفاع از رساله علمی می باشد.

ماده ۵۵. در مورد شرایط طلاب محترم حوزه علمیه مشکات که در زمان ابلاغ این آئین نامه مدتی از تحصیل آنها در موسسه گذشته است، بر اساس نظر شورای واحد آموزشی تصمیم گیری می شود.

این آئین نامه در ۵۵ ماده و ۵۶ تبصره تنظیم شده

و در تاریخ ۱۴۰۲/۵/۲۶ به تصویب شورای علمی

مؤسسه آموزشی عالی حوزوی مشکات رسیده است.

پایان

